



ปฏิญญาสหประชาชาติ
ว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง

United Nations Declaration on the
Rights of Indigenous Peoples

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง

United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples

จัดพิมพ์ โดย



มูลนิธิชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม

188/525 หมู่ 10 ต.สันนาเม็ง อําเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

โทรศัพท์/โทรสาร 052063113

ภายใต้โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ
ชนเผ่าพื้นเมืองกลุ่มเปราะบางในประเทศไทย

สนับสนุนการจัดพิมพ์โดย



สหภาพยุโรป



International Workgroup for Indigenous Affairs

จำนวน 1000 เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท สำนักพิมพ์ เอไอพีที จำกัด

32 หมู่ 2 ต.สันพระเนตร อ.สันทราย จ.เชียงใหม่ 50210

ความเป็นมาและความสำคัญของ ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิ ชนเผ่าพื้นเมือง



วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2550 ถือเป็นวันที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับชนเผ่าพื้นเมืองทั่วโลก เนื่องจากเป็นวันที่สมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติได้มีมติรับรอง ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples: UNDRIP) ซึ่งเป็นกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอย่างหนึ่งที่ทำให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งประสบปัญหาและได้รับผลกระทบมายาวนาน ทั้งการสูญเสียที่ดิน ทรัพยากร และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน บางพื้นที่ถึงขั้นต้องสูญเสียชีวิตและเลือดเนื้อ จากการลุกขึ้นมาต่อสู้เพื่อปกป้องผืนดิน ผืนป่าและวิถีชีวิตของตนเอง



ปฏิญญาฯ ฉบับนี้นอกจากให้การรับรองสิทธิเชิงปัจเจกเหมือนกฎหมายสิทธิมนุษยชนทั่วไปแล้ว ยังให้การรับรองสิทธิองค์รวม (Collective rights) และสิทธิในการให้ฉันทานุมัติ (Free, prior and informed consent – FPIC) ของชนเผ่าพื้นเมืองด้วย สิทธิดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะและไม่ได้มีการเขียนไว้ในกฎหมายสิทธิมนุษยชนฉบับอื่นๆ นอกจากนี้ปฏิญญาฯ ยังมุ่งส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างสถาบันทางการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคมของชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อให้พวกเขาสามารถดำรงอยู่และสามารถรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรมที่ดีงามของตนเองไว้ได้ แต่กว่าที่จะมาถึงจุดนี้ได้ต้องผ่านอุปสรรคและขวากหนามนานับประการ ทั้งอุปสรรคภายในและอุปสรรคจากภายนอก ซึ่งพอจะสรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นช่วงๆ ได้ดังนี้

ช่วงที่ 1 การยกร่างปฏิญญา

หลังจากที่สหประชาชาติเห็นความสำคัญและปัญหาของชนเผ่าพื้นเมืองว่าเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไข จึงได้จัดตั้งคณะทำงานว่าด้วยประชากรชนเผ่าพื้นเมือง (Working Group on Indigenous Population - WGIP) ขึ้นมาในปี พ.ศ. 2525 เพื่อหามาตรการแก้ไขปัญหาที่ชนเผ่าพื้นเมืองกำลังประสบอยู่ คณะทำงาน WGIP มีบทบาทหน้าที่หลัก ๆ คือ การทบทวนและการจัดทำมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง กิจกรรมหลักๆ ที่คณะทำงานนี้ได้ดำเนินไป เช่น การจัดเวทีรับฟังความเห็นและข้อเสนอแนะจากหน่วยงานรัฐบาล องค์กรชนเผ่าพื้นเมืองและองค์กรพัฒนาเอกชน การจัดทำกรณีศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในสิ่งที่ดินกับชนเผ่าพื้นเมือง การประกาศให้ปี พ.ศ. 2536 เป็นปีสากลของชนเผ่าพื้นเมืองโลก การประกาศให้ปี พ.ศ. 2538-2547



เป็นทศวรรษสากลของชนเผ่าพื้นเมือง (ระยะที่หนึ่ง) และได้ประกาศให้วันที่ 9 สิงหาคมของทุกปี เป็นวันสากลของชนเผ่าพื้นเมืองโลก (the International Day of the World's Indigenous Peoples) นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การยกย่องปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (ปฏิญญา) สำหรับเป็นมาตรฐานสากลในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

โดยคณะทำงานว่าด้วยประชากรชนเผ่าพื้นเมือง (WGIP) เริ่มยกย่องเนื้อหาของปฏิญญา ตั้งแต่ปี 2528 จนถึงปี 2536 ร่างแรกจึงแล้วเสร็จ และได้นำเสนอต่อคณะอนุกรรมการว่าด้วยการป้องกันการเลือกปฏิบัติและการคุ้มครองชนกลุ่มน้อย (Sub-Commission on the Prevention of Discrimination and Protection of Minorities) ซึ่งสมัยนั้นเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติพิจารณารับรอง ร่างดังกล่าวได้รับการรับรองจากคณะอนุกรรมการฯ ในปีถัดมา และได้นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบและรับรองร่างดังกล่าวและได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อศึกษาเนื้อหาและรายละเอียดของร่างปฏิญญานี้ ตามมติ 1995/32 ลงวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2538 ก่อนที่จะเสนอให้ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน และสมัชชาใหญ่รับรองต่อไป

**วันที่ 9 สิงหาคม ของทุกปี คือ
วันสากลของชนเผ่าพื้นเมือง**



ช่วงที่ 2 การพิจารณาเนื้อหาและรับรอง ร่างปณิญาฯ โดยคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ

ระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2549 คณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาร่างเนื้อหาปณิญาฯ ได้จัดประชุมไปแล้ว ทั้งหมด 11 ครั้ง การดำเนินงานเป็นไปอย่างล่าช้า เนื่องจากรัฐบาลบางประเทศมีข้อกังวลเกี่ยวกับเนื้อหาบางประเด็นในร่างปณิญาฯ เช่น สิทธิการกำหนดตนเอง การควบคุมและใช้ทรัพยากรในพื้นที่ตามประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ในกลุ่มของชนเผ่าพื้นเมืองด้วยกันเองก็มีมุมมองที่แตกต่างกัน เช่น กลุ่มจากทวีปอเมริกาใต้เห็นว่าควรยืนยันให้ใช้เนื้อหาตามร่างเดิมที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมาธิการฯ เป็นหลัก ไม่ควรมีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ ขณะที่ชนเผ่าพื้นเมืองจากทวีปเอเชีย ยุโรปและบางองค์กรจากอเมริกาเหนือมีความเห็นว่า เนื้อหาบางส่วนควรจะมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม ถึงแม้ว่าจะมีความเห็นที่แตกต่างกันหลายฝ่ายและหลายกลุ่ม แต่สุดท้ายก็สามารถเจรจาและหาข้อตกลง



ร่วมกันได้ และร่างดังกล่าวได้ถูกนำเสนอให้คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติพิจารณาและให้การรับรอง (ตามมติที่ 2006/2 ลงวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2549) โดยมีผู้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบทั้งหมด 30 เสียง ไม่เห็นด้วย 2 เสียง และงดออกเสียง 12 คน ขาดการประชุม 3 คน ขึ้นต่อไปคือการนำเสนอร่างดังกล่าวให้กับสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติรับรองและประกาศใช้

ช่วงที่ 3 การรับรองจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ

โดยปกติแล้วเรื่องใดๆ ก็ตาม หากผ่านความเห็นชอบจากคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติแล้ว มักจะไม่มีปัญหาในการผ่านการรับรองจากสมัชชาใหญ่ของสหประชาชาติ แต่ในกรณีของร่างปฏิญญานี้ นับเป็นข้อยกเว้นเนื่องจากรัฐบาลประเทศนามิเบียได้เสนอญัตติในการประชุมครั้งที่ 61 ให้เลื่อนการพิจารณาเรื่องนี้ออกไป โดยให้เหตุผลว่าต้องการพิจารณาและศึกษาในรายละเอียดของตัวร่างปฏิญญา เพิ่มเติมอีก

ทำให้การรับรองร่างปฏิญญา ต้องสะดุดไประยะหนึ่ง แต่ในที่สุดสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติก็มีมติเห็นชอบในร่างปฏิญญา ดังกล่าวในวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2550 ในการประชุมสมัยสามัญครั้งที่ 61 โดยมีผู้แทนรัฐบาลที่ลงนามเห็นชอบ จำนวนทั้งหมด 143 ประเทศ ไม่เห็นชอบ 4 ประเทศ (สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์และแคนาดา) งดออกเสียง 11 ประเทศ และขาดการประชุม 34 ประเทศ สำหรับประเทศไทยเป็น 1 ใน 143 ประเทศ ที่ลงนามเห็นชอบกับปฏิญญานี้ด้วย เหตุการณ์ดังกล่าว นับเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของชนเผ่าพื้นเมืองทั่วโลก หลังจากที่เฝ้ารอคอยมานานถึง 22 ปี



ข้อท้าทายและก้าวต่อไป

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองฉบับนี้ ถือเป็นข้อตกลงร่วมและพันธสัญญาที่ทุกประเทศต้องนำไปปฏิบัติ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งมีอยู่ประมาณ 370 ล้านคนทั่วโลกอย่างจริงจัง ซึ่งรวมทั้งในประเทศไทยด้วย

สำหรับรัฐบาลไทยนั้น นับตั้งแต่ที่ได้ร่วมลงนามรับรองปฏิญญาฉบับนี้จนถึงปัจจุบัน ก็ยังไม่มีมาตรการหรือกลไกที่มุ่งดำเนินการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองอย่างจริงจังแต่อย่างใด มีเพียงบางหน่วยงานที่เริ่มเห็นถึงความสำคัญของประเด็นนี้ เช่น สำนักกิจการชาติพันธุ์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เป็นต้น โดยเฉพาะสำนักกิจการชาติพันธุ์ ได้สนับสนุนงบประมาณการจัดงานมหกรรมชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา รวมทั้งมีการจัดตั้งคณะทำงานพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและสวัสดิการสำหรับกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2554 เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรและผลักดันให้มีกลไกการดำเนินร่วมกันระหว่างรัฐและชนเผ่าพื้นเมือง ที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองในประเทศไทยต่อไป แต่หน่วยงานดังกล่าวในระยะหลังถูกยุบไปทำงานต่างๆ ที่ดำเนินมาต้องสะดุดและยุติตามไปด้วย

ในการเรียกร้องให้มีการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองนั้นยังมีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มของชนเผ่าพื้นเมืองเอง ซึ่งได้รวมกลุ่มกันทั้งในระดับพื้นที่ ระดับเผ่า และระหว่างเผ่า โดยจัดตั้งเป็นเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (คชท.) ขึ้นในปี



พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นเครือข่ายการเรียนรู้และหาแนวทางการแก้ไขปัญหา
ร่วมกัน กิจกรรมหนึ่งที่ คชท. ต้องการผลักดันให้เกิดขึ้น คือ การจัดตั้ง
“สภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย” ขึ้นมาเพื่อเป็นสถาบันหลักในการ
ดำเนินงานและการประสานงานทั้งในในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ
ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับชนเผ่าพื้นเมือง ปัจจุบันสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่ง
ประเทศไทยได้ผ่านความเห็นชอบจากเครือข่ายชนเผ่าพื้นเมือง 38 กลุ่ม
และเปิดตัวอย่างเป็นทางการแล้วในปี 2557 และคาดหวังว่าจะเป็นกลไก
รวมที่จะช่วยส่งเสริมและผลักดันให้สิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองได้รับการ
ยอมรับและรับรองตามเจตนารมณ์ของปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วย
สิทธิชนเผ่าพื้นเมืองให้เป็นจริงต่อไป

เครือข่ายชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย

สิงหาคม 2559





ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิ ชนเผ่าพื้นเมือง

(รับรองโดยสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ ตามมติที่ 61/295 เมื่อวันที่ 13
กันยายน 2550)

สมัชชาใหญ่

ตามความมุ่งหมายและหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ และ
ศรัทธาที่ดีของประเทศภาคีสมาชิก ในการทำให้พันธกรณีนี้ บรรลุผลตาม
กฎบัตรดังกล่าว

ยืนยัน ว่าชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลคนอื่น ขณะที่
ยอมรับถึงสิทธิของผู้คนทั้งปวงที่มีความแตกต่างกัน พิจารณาว่าพวกตน
ก็มีความแตกต่างและพึงได้รับความเคารพเช่นกัน

ยืนยันอีกเช่นกัน ว่าคนทุกคนได้มีส่วนในการแบ่งปันให้กับความ
หลากหลายและความมั่งคั่งแห่งอารยธรรมและวัฒนธรรม อันเป็นมรดก
ร่วมกันของมวลมนุษยชาติ

ยืนยันต่อไป ว่าหลักการ นโยบาย และการปฏิบัติทั้งปวงที่มีฐาน
หรือให้การส่งเสริมความเหนือกว่าของผู้คนหรือปัจเจกบุคคลบนพื้นฐาน
ของความแตกต่างในชาติกำเนิด เชื้อชาติ ศาสนา ชาติพันธุ์ หรือวัฒนธรรม
เป็นผู้เหยียดทางเชื้อชาติ ไม่ถูกต้องทางวิทยาศาสตร์ ไม่สมเหตุผลทาง
กฎหมาย พึงประณามในทางศีลธรรมและความไม่ยุติธรรมในทางสังคม



ยืนยันซ้ำ ว่าในการใช้สิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง พึงปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ

หวังใ ว่าชนเผ่าพื้นเมืองได้รับความทุกข์ทรมานจากความอยุติธรรมในทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการตกเป็นอาณานิคมและการสูญเสียความเป็นเจ้าของในที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรของพวกเขา ทำให้ชนเผ่าพื้นเมืองถูกพราศจากการใช้สิทธิของตน โดยเฉพาะสิทธิในการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของตนเอง

ยอมรับ ถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องเคารพและส่งเสริมสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งได้มาจากโครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม และจากวัฒนธรรม ประเพณีทางจิตวิญญาณ ประวัติศาสตร์และปรัชญาของตน โดยเฉพาะสิทธิในที่ดิน เขตแดนและทรัพยากรของตน

ยอมรับอีก ถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการให้ความเคารพและส่งเสริมสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ที่ได้รับการยืนยันในสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการที่สร้างสรรค์อื่นๆ ที่กระทำร่วมกับรัฐ

ยินดีรับความเป็นจริง ที่ว่าชนเผ่าพื้นเมืองกำลังมีการรวมตัวกันเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และเพื่อยุติการเลือกปฏิบัติและการกดขี่ทุกรูปแบบ ที่เกิดขึ้นที่ใดก็ตาม



เชื่อมั่น ว่าการที่ชนเผ่าพื้นเมืองควบคุมการพัฒนาที่มีผลกระทบต่อตนเอง ที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรของตน จะทำให้พวกเขาสามารถดำรงรักษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบัน วัฒนธรรม และประเพณีของตนได้ และส่งเสริมให้การพัฒนาตนเองเป็นไปตามความมุ่งหวังและความต้องการของตน

ยอมรับ ว่าการให้ความเคารพต่อภูมิปัญญา วัฒนธรรม และการปฏิบัติตามประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและเท่าเทียม รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

เน้นย้ำ ว่าการยกเลิกการปฏิบัติทางทหารในที่ดินและเขตแดนของชนเผ่าพื้นเมือง จะก่อให้เกิดสันติภาพ ความก้าวหน้าและการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีที่มีมิตรในหมู่ประชาชาติและประชาชนของโลก

การยอมรับโดยเฉพาะ สิทธิของครอบครัวและชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองที่จะยังคงไว้ซึ่งความรับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดู ฝึกฝน ให้การศึกษาและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ของพวกตน ที่สอดคล้องกับสิทธิเด็ก

พิจารณา ว่าสิทธิที่ได้รับการยืนยันในสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่น ๆ ระหว่างรัฐกับชนเผ่าพื้นเมือง ในบางสถานการณ์ เป็นเรื่องของความห่วงใย ความสนใจ ความรับผิดชอบและคุณลักษณะระหว่างประเทศ



พิจารณาด้วย ว่าสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นใด รวมทั้งความสัมพันธ์ที่พวกเขาเป็นตัวแทน เป็นพื้นฐานในการเป็นภาคีหุ้นส่วนที่เข้มแข็งระหว่างรัฐกับชนเฝ้าพื้นเมือง

รับทราบ ว่ากฎบัตรสหประชาชาติ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รวมทั้งปฏิญญาและแผนปฏิบัติการเวียนนา ยืนยันถึงความสำคัญขั้นพื้นฐานของสิทธิในการกำหนดวิถีชีวิตตนเองของประชาชนทั้งปวง ซึ่งเป็นเหตุให้พวกเขาสามารถกำหนดสถานภาพทางการเมืองของตนและดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของตนได้อย่างอิสระ

ระลึกไว้ ว่าไม่มีส่วนใดในปฏิญญานี้ ที่อาจนำมาใช้ปฏิเสธสิทธิของบุคคลใด ๆ ในการกำหนดวิถีชีวิตตนเองของพวกเขาที่ใช้โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

เชื่อมั่น ว่าการยอมรับสิทธิของชนเฝ้าพื้นเมืองในปฏิญญานี้ จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวและความร่วมมือระหว่างรัฐกับชนเฝ้าพื้นเมือง บนพื้นฐานของหลักแห่งความยุติธรรม ประชาธิปไตย การเคารพในสิทธิมนุษยชน การไม่เลือกปฏิบัติ และศรัทธาที่ดี

หนุนเสริม ให้รัฐทำตามและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ตามพันธกรณีทั้งปวงที่ประยุกต์ใช้กับชนเฝ้าพื้นเมืองที่อยู่ภายใต้เครื่องมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ด้วยการปรึกษาหารือและร่วมมือกับประชาชนที่เกี่ยวข้อง



เน้นย้ำ ว่าสหประชาชาติ มีบทบาทที่สำคัญและต่อเนื่องในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

เชื่อ ว่าปฏิญญานี้ เป็นก้าวที่สำคัญต่อไปสำหรับการยอมรับ ส่งเสริม และคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนเผ่าพื้นเมือง และในการพัฒนา กิจกรรมที่สำคัญ ในระบบงานของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

ยอมรับและยืนยัน ชั่วว่าชนเผ่าพื้นเมืองแต่ละคน มีสิทธิโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ในสิทธิมนุษยชนทั้งปวงตามที่ได้รับการรับรองไว้ในกฎหมายระหว่างประเทศ และยอมรับว่าชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งที่ละทิ้งไม่ได้สำหรับการดำรงอยู่ การอยู่ดีกินดี และการพัฒนาอย่างมีบูรณาภาพในฐานะเป็นประชาชน

ยอมรับ ว่าสถานการณ์ของชนเผ่าพื้นเมืองแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาคและแต่ละประเทศ รวมทั้งความสำคัญของลักษณะเฉพาะของภูมิภาคและประเทศ และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่หลากหลาย เป็นประเด็นที่ควรนำไปพิจารณา

จึงขอประกาศอย่างจริงจัง ว่าปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองต่อไปนี้เป็นมาตรฐานของการบรรลุผลที่ถูกดำเนินการด้วยจิตวิญญาณของความเป็นภาคีหุ้นส่วนและการเคารพซึ่งกันและกัน



มาตรา 1.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะได้รับความพึงพอใจอย่างเต็มที่ในสิทธิมนุษยชนทั้งปวงและเสรีภาพขั้นพื้นฐานทั้งในฐานะส่วนรวมและปัจเจกบุคคล ตามที่ได้รับการรับรองไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ ปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

มาตรา 2.

ประชาชนและปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีเสรีภาพเท่าเทียมกับประชาชนและบุคคลอื่นทั้งปวง และมีสิทธิที่จะเป็นอิสระจากการถูกเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบในการใช้สิทธิของตน โดยเฉพาะบนพื้นฐานของต้นกำเนิดหรืออัตลักษณ์ของพวกเขา

มาตรา 3.

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการกำหนดวิถีชีวิตตนเอง โดยเหตุแห่งสิทธินั้น พวกเขามีอิสระที่จะกำหนดสถานภาพทางการเมืองและดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนได้อย่างอิสระ

มาตรา 4.

ในการใช้สิทธิการกำหนดวิถีชีวิตตนเอง ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการปกครองหรือมีรัฐบาลของตนเองในประเด็นที่สอดคล้องกับกิจการภายในและท้องถิ่นของตน รวมทั้งวิถีและแนวทางสำหรับสนับสนุนทางการเงินแก่การปฏิบัติงานอันเป็นอิสระของพวกเขา



มาตรา 5.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะดำรงรักษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันทางการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง ในขณะที่เดียวกันยังคงดำรงไว้ซึ่งสิทธิการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของรัฐตามที่พวกเขาเลือก

มาตรา 6.

ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองทุกคน มีสิทธิที่จะได้รับสัญชาติ

มาตรา 7.

ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการดำรงชีวิต มีความมั่นคงทางร่างกายและจิตใจ มีเสรีภาพและความปลอดภัย ของบุคคล ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิร่วมกันที่จะมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ สันติ และมั่นคงในฐานะที่เป็นกลุ่มชนที่มีลักษณะเฉพาะ และต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การกระทำใดอันเป็นลักษณะของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นความรุนแรง รวมทั้งการบังคับโยกย้ายเด็กของกลุ่มไปสู่อีกกลุ่มหนึ่ง

มาตรา 8.

ประชาชนและปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่ไม่ต้องถูกบังคับให้ผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมหรือทำลายวัฒนธรรมของตน รัฐจะต้องจัดหาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาสำหรับ



(ก) การกระทำใด ๆ ที่มุ่งเป้าหรือมีผลทำให้พวกเขาต้องพรางจาก
บูรณภาพแห่งตนในฐานะที่เป็นประชาชนที่มีลักษณะเฉพาะ หรือพราง
จากคุณค่าทางวัฒนธรรมหรืออัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตน

(ข) การกระทำใด ๆ ที่มุ่งเป้าหมายหรือมีผลให้พวกเขาสูญเสียความ
เป็นเจ้าของในที่ดิน เขตแดน หรือทรัพยากรของตน

รูปแบบใด ๆ ของการบังคับเคลื่อนย้ายประชากร ซึ่งมุ่งเป้าหมาย
หรือมีผลให้เกิดการละเมิดหรือลิดรอนสิทธิใด ๆ ของพวกเขา

รูปแบบใด ๆ ของการผสมกลมกลืนหรือการรวมพวกที่ถูกบังคับ

รูปแบบใด ๆ ของการโฆษณาชวนเชื่อที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมหรือ
ยุยงให้มีการเลือกปฏิบัติทางชาติพันธุ์หรือเชื้อชาติต่อพวกเขาโดยตรง

มาตรา 9.

ประชาชนและปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะ
เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนหรือประชาชาติชนเผ่าพื้นเมือง อันเป็นไปตาม
ขนบธรรมเนียมและประเพณีของชุมชนหรือประชาชาติที่เกี่ยวข้อง ไม่มี
การเลือกปฏิบัติใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้สิทธินี้

มาตรา 10.

ชนเผ่าพื้นเมือง ต้องไม่ถูกบังคับให้โยกย้ายออกจากที่ดินหรือ
เขตแดนของตน จะต้องไม่มีการอพยพใดๆ ที่กระทำโดยปราศจาก
ฉันทานุมัติที่ได้รับการบอกแจ้ง รับรู้ล่วงหน้าและเป็นอิสระจากชนเผ่าพื้น
เมืองที่เกี่ยวข้อง และภายหลังจากที่มีข้อตกลงในการชดเชยที่เป็นธรรม
และเหมาะสมแล้ว และหากเป็นไปได้ให้มีทางเลือกในการกลับคืนถิ่น
ได้อีก



มาตรา 11.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการปฏิบัติและฟื้นฟูขนบธรรมเนียมและประเพณีของตน ซึ่งรวมถึงสิทธิในการดำรง คุ้มครอง และพัฒนาการแสดงออกทางวัฒนธรรมทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของตน เช่น แหล่งโบราณคดีและประวัติศาสตร์ ประดิษฐานกรรม แบบลวดลาย พิธีกรรม เทคโนโลยี และทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง และวรรณกรรม

รัฐจะต้องจัดให้มีการแก้ไขเยียวยาโดยผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจรวมถึงการคืนทรัพย์สินให้กับเจ้าของเดิม ในทรัพย์สินทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ศาสนาและจิตวิญญาณ ที่ถูกนำไปโดยปราศจากฉันทานุมัติที่ได้รับการบอกแจ้ง รับรู้ล่วงหน้า และเป็นอิสระของชนเผ่าพื้นเมือง หรือด้วยการละเมิดต่อกฎหมาย จารีตประเพณี และขนบธรรมเนียมของพวกเขา โดยพัฒนาร่วมกับชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา 12.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการแสดงออก ปฏิบัติการ พัฒนา และการสอนประเพณีตามความเชื่อและจิตวิญญาณ ขนบธรรมเนียม และพิธีกรรมของตน มีสิทธิในการดำรงรักษา คุ้มครอง และเข้าถึงเป็นการส่วนตัวในแหล่งศาสนธรรมและวัฒนธรรมของตน มีสิทธิในการใช้และควบคุมวัตถุทางพิธีกรรม และมีสิทธิได้รับการส่งกลับคืนชิ้นส่วนของมนุษย์ของตน

2. รัฐจะต้องพยายามให้มีการเข้าถึง และ/หรือ การส่งคืนวัตถุทางพิธีกรรมและชิ้นส่วนมนุษย์ที่ได้ครอบครองไว้ โดยผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม ที่ได้พัฒนาร่วมกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง



มาตรา 13.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิฟื้นฟู ใช้ พัฒนา และถ่ายทอดประวัติศาสตร์ ภาษา ธรรมเนียมมุขปาฐะ ปรัชญา ระบบตัวเขียน และวรรณกรรมของตน ไปสู่คนรุ่นต่อไป รวมทั้งการกำหนดและรักษาชื่อดั้งเดิมของชุมชน สถานที่ และบุคคล

รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจว่าสิทธินี้ จะได้รับการคุ้มครอง และให้แน่ใจว่าชนเผ่าพื้นเมืองสามารถเข้าใจและได้รับการเข้าใจจากกระบวนการพิจารณาคดีทางการเมือง กฎหมาย และการปกครอง ถ้าจำเป็นต้องมีการจัดหาล่ามแปลภาษาให้หรือโดยวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสม

มาตรา 14.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิจัดตั้งและควบคุมระบบการศึกษาและสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาด้วยภาษาของตนเอง ในลักษณะที่มีความเหมาะสมกับวิธีการสอนและการเรียนรู้ตามวิถีวัฒนธรรมของตนเอง

ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะเด็ก มีสิทธิในการศึกษาของรัฐทุกรูปแบบและทุกระดับโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

รัฐจะต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผลด้วยความร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อให้บุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะเด็กรวมทั้งเด็กที่อาศัยอยู่นอกชุมชนของเขา ได้เข้าถึงการศึกษาที่เป็นวัฒนธรรมและจัดโดยใช้ภาษาของตนเองเมื่อมีโอกาส



มาตรา 15.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในศักดิ์ศรีและความหลากหลายของวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ และความมุ่งหวังในชีวิตของตน อันจักต้องได้รับสะท้อนออกมาอย่างเหมาะสมในการศึกษาและข้อมูลสาธารณะ

รัฐต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผล โดยการปรึกษาหารือและความร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง เพื่อต่อสู้กับอคติและจัดการเลือกปฏิบัติ และส่งเสริมความอดทนอดกลั้น ความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างชนเผ่าพื้นเมืองกับทุกภาคส่วนของสังคม

มาตรา 16.

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดตั้งสื่อของตนเองที่ใช้ภาษาของตน และมีช่องทางในการเข้าถึงสื่อที่มีใช้ของชนเผ่าพื้นเมืองทุกรูปแบบโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

รัฐควรมีมาตรการที่มีประสิทธิผล เพื่อให้แน่ใจว่าสื่อที่เป็นของรัฐสามารถสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างถูกต้อง รัฐควรสร้างความมั่นใจให้มีเสรีภาพในการแสดงออกอย่างเต็มที่โดยปราศจากอคติ รัฐควรสนับสนุนให้สื่อที่เป็นของบริษัทเอกชน มีการสะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าพื้นเมืองได้อย่างเพียงพอ



มาตรา 17.

ปัจเจกบุคคลและประชาชนที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิทุกประการ ตามกฎหมายแรงงานที่ตราและบังคับใช้ภายในประเทศและระหว่างประเทศ

รัฐต้องปรึกษาหารือและร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมืองในการหา มาตรการเฉพาะเพื่อคุ้มครองเด็กของชนเผ่าพื้นเมือง จากการถูกเอารัดเอาเปรียบทางเศรษฐกิจและจากการทำงานใด ๆ ที่เป็นอันตรายหรือมีผลกระทบต่อการศึกษาของเด็ก หรือมีอันตรายต่อสุขภาพหรือ พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ศีลธรรมหรือสังคมของเด็ก โดยพิจารณาถึงลักษณะที่เปราะบางเฉพาะของเด็ก และความสำคัญของการศึกษา สำหรับการพัฒนาศักยภาพของพวกเขา

บุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะไม่ตกอยู่ภายใต้เงื่อนไขของการถูกเลือกปฏิบัติด้านแรงงาน และนอกเหนือจากข้ออื่น ในเรื่องการจ้างงานหรือค่าจ้าง

มาตรา 18.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิเข้าร่วมในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสิทธิของพวกเขา โดยผ่านผู้แทนที่พวกเขาเลือกขึ้นมาตาม กระบวนการของตนเอง ในขณะที่เดียวกันมีสิทธิในการดำรงรักษาและ พัฒนาสถาบันที่ทำหน้าที่ตัดสินใจของตนเองได้



มาตรา 19.

รัฐจะต้องปรึกษาและร่วมมืออย่างสุจริตใจกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านสถาบันผู้แทนของเขาในการขอรับฉันทานุมัติที่ได้รับการบอกแจ้ง รับรู้ล่วงหน้า และเป็นอิสระ ก่อนที่จะมีการรับรองและดำเนินการตามมาตรการในทางนิติบัญญัติ หรือทางปกครองที่อาจส่งผลกระทบต่อพวกเขา

มาตรา 20.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการดำรงรักษาและพัฒนาระบบหรือสถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของตน เพื่อให้เกิดความมั่นคงในการใช้วิถีทางของตนในการดำรงชีพและการพัฒนา และเข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของตนได้ทุกอย่างอย่างเสรี

ชนเผ่าพื้นเมืองผู้ซึ่งถูกพรากจากวิถีการดำรงชีพและการพัฒนาของตน มีสิทธิได้รับการเยียวยาอย่างเป็นธรรม

มาตรา 21.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและสภาพสังคมของตนโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ รวมทั้ง นอกเหนือจากข้ออื่น ในเรื่องการศึกษา การจ้างงาน การฝึกอบรมด้านอาชีพและการฝึกหัด ที่อยู่อาศัย สุขภาพบาล สุขภาพอนามัยและความมั่นคงทางสังคม



รัฐจะต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิผลและมาตรการเฉพาะที่มีความเหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาสถานสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของชนเฝ้าพื้นเมืองมีความเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ต้องใส่ใจเป็นพิเศษในเรื่องสิทธิและความต้องการพิเศษของผู้อาวุโส สตรี เยาวชน เด็กและคนทุพพลภาพที่เป็นชนเฝ้าพื้นเมือง

มาตรา 22.

การดำเนินงานตามปณิญาฉบับนี้ ต้องใส่ใจเป็นพิเศษในเรื่องสิทธิและความต้องการพิเศษของผู้อาวุโส สตรี เยาวชน เด็กและคนทุพพลภาพที่เป็นชนเฝ้าพื้นเมือง

รัฐต้องมีมาตรการร่วมกับชนเฝ้าพื้นเมือง เพื่อให้มีความมั่นใจว่าสตรีและเด็กชนเฝ้าพื้นเมือง ได้รับการคุ้มครอง และมีหลักประกันอย่างเต็มที่ต่อความรุนแรงและการถูกเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ

มาตรา 23.

ชนเฝ้าพื้นเมือง ต้องมีสิทธิในการกำหนด และพัฒนายุทธศาสตร์และลำดับความสำคัญสำหรับการใช้สิทธิในการพัฒนาของตน โดยเฉพาะชนเฝ้าพื้นเมืองมีสิทธิเข้าไปร่วมในการพัฒนาและการกำหนดแผนงานด้านสุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย เศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลกระทบต่อพวกเขา และมีสิทธิในการบริหารจัดการแผนงานเหล่านี้โดยผ่านสถาบันของตนเอง เท่าที่จะเป็นไปได้

มาตรา 24.

ชนเฝ้าพื้นเมือง มีสิทธิในการแพทย์ตามประเพณี และในการดำรงรักษาไว้ซึ่งวิธีการรักษาสุขภาพของตนเอง รวมทั้งการอนุรักษ์พันธุ์พืช สัตว์ และแร่ธาตุ ที่เป็นตัวยาสำคัญ ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเฝ้าพื้นเมือง



ยังมีสิทธิในการเข้าถึงการบริการทางสุขภาพและสังคมทุกด้านของรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ทั้งสิ้น

ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิอันเท่าเทียมกันในการเข้าถึงมาตรฐานสูงสุดด้านสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจ รัฐควรดำเนินขั้นตอนที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุถึงสิทธิดังกล่าวอย่างเต็มที่

มาตรา 25.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิอ้างรักษาและเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านจิตวิญญาณที่มีลักษณะเฉพาะกับที่ดิน เขตแดน น้ำ และชายฝั่งทะเลและทรัพยากรอื่น ๆ ที่พวกเขาเป็นเจ้าของตามประเพณีหรือเคยครอบครองและใช้ประโยชน์ และดำรงความรับผิดชอบของตนในการส่งเสริมสิ่งเหล่านี้สู่คนรุ่นต่อไป

มาตรา 26.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในที่ดิน เขตแดน และทรัพยากร ซึ่งพวกเขาครอบครองและเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือเคยใช้หรือเคยได้รับมาก่อน

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิเป็นเจ้าของ ใช้ พัฒนา และควบคุมที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรที่พวกเขาครอบครองอยู่ด้วยเหตุผลของการเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือการประกอบอาชีพหรือการใช้ตามประเพณีรูปแบบอื่นๆ รวมทั้งที่ชนเผ่าพื้นเมืองได้รับมาโดยวิธีอื่น

รัฐจักต้องให้การยอมรับและคุ้มครองในทางกฎหมายต่อที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรเหล่านี้ การยอมรับดังกล่าวนี้จักต้องกระทำโดยการให้ความเคารพต่อจารีตประเพณี และระบบการถือครองที่ดินของชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง



มาตรา 27.

รัฐจักต้องจัดตั้งและปฏิบัติร่วมกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง โดยมีกระบวนการที่เป็นธรรม อิสระ เป็นกลาง เปิดเผย และโปร่งใส ให้การยอมรับกฎหมาย ธรรมเนียมปฏิบัติ จารีตประเพณี และระบบการถือครองที่ดินของชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อรับรองและพิจารณาถึงสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรอย่างเหมาะสม รวมทั้งพื้นที่ที่ชนเผ่าพื้นเมืองเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือเคยครอบครองหรือใช้มาก่อน ชนเผ่าพื้นเมืองควรมีสิทธิเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวนี้

มาตรา 28.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา ซึ่งหมายรวมถึงการได้คืนทรัพย์หรือถ้าหากเป็นไปได้ ต้องได้รับการชดเชยที่ยุติธรรม ถูกต้อง และเท่าเทียมสำหรับที่ดิน เขตแดน และทรัพยากร ซึ่งพวกเขาเป็นเจ้าของหรือเคยครอบครองหรือใช้ประโยชน์ตามประเพณี และที่ถูกยึด ถูกเอาไป ถูกครอบครอง ถูกใช้ หรือถูกทำลายโดยปราศจากฉันทานุมัติที่มีการบอกแจ้ง รับรู้ล่วงหน้า และเป็นอิสระจากพวกเขา

นอกจากว่าเป็นเรื่องที่ชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องได้เห็นชอบด้วยอย่างเป็นอิสระ การชดเชยสามารถจัดทำได้ในรูปของที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรที่มีคุณภาพ ขนาด และสถานะทางกฎหมายที่เทียบเท่ากัน หรือมีการชดเชยที่เป็นตัวเงินหรือมีการเยียวยาในลักษณะอื่น ๆ ที่เหมาะสม

มาตรา 29.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการอนุรักษ์ พื้นฟูและปกป้องสภาพแวดล้อมและศักยภาพในการผลิตของที่ดิน หรือเขตแดน และทรัพยากรของตน รัฐต้องจัดตั้งและดำเนินการโครงการให้ความช่วยเหลือ



ชนเผ่าพื้นเมืองในการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

รัฐจักต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าไม่มีการจัดเก็บ หรือทิ้งวัตถุอันตรายในที่ดินหรือเขตแดนของชนเผ่าพื้นเมือง โดยไม่ได้รับฉันทานุมัติที่มีการบอกแจ้ง รับรู้ล่วงหน้า และเป็นอิสระของเขา

รัฐจักต้องมีมาตรการที่มีประสิทธิภาพตามความจำเป็น เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการสำหรับการติดตามดูแล การรักษา และการฟื้นฟูสุขภาพของชนเผ่าพื้นเมือง ตามที่ได้พัฒนาและดำเนินการโดยประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากวัตถุอันตรายดังกล่าว ต้องได้รับการดำเนินงานอย่างจริงจัง

มาตรา 30.

กิจกรรมทางทหารไม่ควรมีขึ้นในที่ดินหรือเขตแดนของชนเผ่าพื้นเมือง นอกจากเป็นผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุข หรือเป็นข้อตกลงอย่างอิสระหรือตามการร้องขอจากชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง

รัฐจักต้องดำเนินการปรึกษาหารือกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านวิธีการที่เหมาะสม และโดยเฉพาะผ่านสถาบันผู้แทนของเขา ก่อนที่จะมีการใช้ที่ดินหรือเขตแดนสำหรับกิจกรรมด้านการทหาร

มาตรา 31.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิที่จะดำรงรักษา ควบคุม คุ้มครองและพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรม องค์ความรู้ตามประเพณี และการแสดงออกทางวัฒนธรรมของตน เช่นเดียวกับการแสดงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และวัฒนธรรมของตน รวมไปถึงทรัพยากรมนุษย์และแหล่งพันธุกรรม เมล็ดพันธุ์ เวชภัณฑ์ยา ความรู้ในคุณสมบัติของพืชและสัตว์ ธรรมเนียม มุขปาฐะ วรรณคดี แบบลวดลาย กีฬา เกมสพื้นบ้าน ทัศนศิลป์และศิลปะ



การแสดง นอกจากนี้พวกเขายังมีสิทธิที่จะรักษา ควบคุม คุ่มครองและ พัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาของเขาที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ความรู้พื้น บ้าน และการแสดงออกทางวัฒนธรรม

โดยความร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง รัฐควรมีมาตรการที่มี ประสิทธิภาพในการยอมรับและคุ้มครองการใช้สิทธิดังกล่าว

มาตรา 32.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการตัดสินใจและพัฒนาลำดับความสำคัญ และยุทธศาสตร์สำหรับการพัฒนาหรือการใช้ที่ดิน เขตแดนและทรัพยากร อื่น ๆ ของตน

รัฐต้องปรึกษาและร่วมมือโดยมีศรัทธาที่ดีกับชนเผ่าพื้นเมืองที่ เกี่ยวข้อง โดยผ่านสถาบันที่เป็นตัวแทนของเขา เพื่อขอรับฉันทานุมัติที่ ได้รับการบอกแจ้ง รับรู้ล่วงหน้า และเป็นอิสระ ก่อนที่จะมีการอนุมัติ โครงการใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อที่ดิน เขตแดน และทรัพยากรอื่น ๆ ของ พวกเขา โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การใช้ประโยชน์ หรือการ สำรวจแร่ธาตุ น้ำ หรือทรัพยากรอื่นๆ

รัฐจักต้องจัดหากลไกที่มีประสิทธิผลสำหรับการเยียวยาที่ดีและ ยุติธรรมสำหรับกิจกรรมดังกล่าว และจัดหามาตรการที่เหมาะสมในการ บรรเทาผลกระทบที่เลวร้ายต่อสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือจิตวิญญาณชนเผ่าพื้นเมือง

มาตรา 33.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิตัดสินใจในการกำหนดอัตลักษณ์หรือสมาชิก ภาพที่สอดคล้องตามจารีตและประเพณีของตนเอง ในการนี้ต้องไม่ทำให้ เขาเสียสิทธิแบบปัจเจกในการได้รับสัญชาติจากรัฐในประเทศที่เขาอาศัย อยู่



ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการกำหนดเกี่ยวกับโครงสร้างและการคัดเลือกสมาชิกภาพของสถาบันตามกระบวนการของตนเอง

มาตรา 34.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการส่งเสริม พัฒนา และธำรงรักษา โครงสร้างเชิงสถาบันของตน และจารีตประเพณี จิตวิญญาณ วัฒนธรรม กระบวนการ และปฏิบัติการที่มีลักษณะเฉพาะของตน และระบบกฎหมายหรือจารีตประเพณีที่สอดคล้องตามมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศด้วย ในกรณีที่ยังมีอยู่

มาตรา 35.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการกำหนดความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคลสำหรับชุมชนของตน

มาตรา 36.

ชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะผู้ที่ถูกแบ่งแยกโดยเขตแดนระหว่างประเทศ มีสิทธิที่จะธำรงรักษาและพัฒนาการติดต่อ ความสัมพันธ์ และความร่วมมือ รวมทั้งกิจกรรมที่มีความมุ่งหมายทางจิตวิญญาณ วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับสมาชิกของพวกเขาเอง รวมทั้งคนอื่น ๆ ที่อยู่ข้ามเขตแดน

รัฐโดยการปรึกษาหารือและความร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง จำต้องใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพที่เอื้อให้มีการใช้สิทธิและสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติตามสิทธินี้



มาตรา 37.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการยอมรับ การปฏิบัติตาม และการบังคับใช้สนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่น ๆ ที่ได้สรุปร่วมกับรัฐหรือผู้สืบทอดในการปกครอง และให้รัฐนับถือและเคารพต่อสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ดังกล่าว

ปณิญาฉบับนี้ จักต้องไม่ถูกนำไปตีความเพื่อให้สิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีอยู่ตามสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ด้อยลงหรือหมดไป

มาตรา 38.

รัฐโดยการปรึกษาหารือและความร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง ควรมีมาตรการที่เหมาะสม รวมทั้งมาตรการทางนิติบัญญัติ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของปณิญาฉบับนี้

มาตรา 39.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการเข้าถึงความช่วยเหลือทางด้านงบประมาณและทางวิชาการจากรัฐและโดยผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ในปณิญาฉบับนี้

มาตรา 40.

ชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิในการเข้าถึงและการตัดสินใจที่ทันการณ์โดยผ่านกระบวนการที่ยุติธรรมและเหมาะสมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และข้อพิพาทกับรัฐและภาคีกลุ่มอื่นๆ รวมทั้งการแก้ไขที่มีประสิทธิผลต่อการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิส่วนรวมทั้งหมด โดยการตัดสินใจดังกล่าวต้องพิจารณาถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎเกณฑ์และ



ระบบกฎหมายของชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้องและสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

มาตรา 41.

องค์กรและทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ และองค์กรระหว่างรัฐบาลอื่น ๆ ควรมีส่วนทำให้บทบาทในปฏิญญานี้มีการปฏิบัติอย่างเต็มที่ โดยการระดมความร่วมมือ นอกจากนี้ในประเด็นที่ได้กล่าวไปแล้ว มีความร่วมมือด้านการเงินและการช่วยเหลือทางวิชาการ ควรมีการจัดตั้งแนวทางและวิธีการที่ช่วยทำให้ชนเผ่าพื้นเมือง เข้าไปมีส่วนร่วมในประเด็นที่มีผลกระทบต่อพวกเขา

มาตรา 42.

สหประชาชาติ หน่วยงาน รวมไปถึงเวทีถาวรว่าด้วยประเด็นชนเผ่าพื้นเมือง และทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ รวมทั้งองค์กรในระดับประเทศ และรัฐภาคีต่างๆ ต้องส่งเสริมการเคารพและการประยุกต์ใช้ข้อบัญญัติของปฏิญญานี้ รวมทั้งการติดตามความมีประสิทธิภาพของปฏิญญานี้

มาตรา 43.

สิทธิต่าง ๆ ที่ได้รับการยอมรับในปฏิญญานี้ ถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการอยู่รอดความมีศักดิ์ศรี และความเป็นอยู่ที่ดีของชนเผ่าพื้นเมืองทั่วโลก



มาตรา 44.

สิทธิและเสรีภาพทั้งปวงที่ได้รับการรับรองไว้ในปฏิญญานี้ ได้รับการประกันอย่างเท่าเทียมแก่ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองทั้งหญิงและชาย

มาตรา 45.

ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ ที่อาจนำไปตีความ เพื่อลดทอนหรือยกเลิกสิทธิที่ชนเผ่าพื้นเมืองมีอยู่ในปัจจุบันหรืออาจจะได้มาในอนาคต

มาตรา 46.

ปฏิญญานี้ ไม่มีส่วนใดที่อาจแปลความว่าเป็นการให้อำนาจแก่รัฐ ประชาชน กลุ่มคน หรือบุคคลใด ในการกระทำกิจกรรมหรือการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎบัตรแห่งสหประชาชาติ หรือตีความว่าเป็นการให้อำนาจ หรือการสนับสนุนหรือการกระทำใดๆ ที่ก่อให้เกิดการแตกแยกหรือเป็นอุปสรรค ไม่ว่าจะเป็นอย่างทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของบูรณภาพทางดินแดนหรือเอกภาพทางการเมืองขององค์อธิปัตย์และรัฐเอกราช

ในการใช้สิทธิตามที่ได้ประกาศไว้ในปฏิญญานี้ ต้องเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคน การใช้สิทธิตามที่ได้แถลงไว้ในปฏิญญานี้ขึ้นอยู่กับข้อจำกัดตามที่ได้กำหนดไว้โดยกฎหมายเท่านั้น ข้อจำกัดใดๆ ที่มีขึ้นจะต้องปราศจากการเลือกปฏิบัติและมีขึ้นได้เฉพาะเท่าที่จำเป็น เพื่อคุ้มครองการยอมรับและเคารพสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น และเพื่อให้บรรลุตามหลักที่จำเป็นอย่างยิ่งของสังคมประชาธิปไตยเท่านั้น

บทบัญญัติที่เขียนไว้ในปฏิญญานี้ จำต้องตีความตามหลักแห่งความยุติธรรม ความเป็นประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค การไม่เลือกปฏิบัติ การบริหารที่เป็นธรรมและด้วยจิตศรัทธา



ภาคผนวก

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมืองกับ พันธกรณีด้านสิทธิมนุษยชนสากลของรัฐ

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง (UNDRIP) ไม่ได้สร้างหรือให้สิทธิใหม่ ๆ หรือสิทธิพิเศษหรืออภิสิทธิ์ใด ๆ แก่ชนเผ่าพื้นเมือง แต่เป็นการสะท้อนถึงสิทธิมนุษยชนสากลที่เกี่ยวกับชนเผ่าพื้นเมือง กล่าวอีกนัย คือ เนื้อหาที่มีอยู่ในตัว UNDRIP นั้นเป็นเนื้อหาที่ตั้งหรือเอามาจากกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลที่มีอยู่แล้วหลายฉบับ เช่น

- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR)
- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)
- อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติทุกรูปแบบ (ICERD)



- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (CRC)
- อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบต่อสตรี (CEDAW)
- อนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นๆ อย่างโหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือทำให้เสื่อมเสีย
- อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานอพยพทั้งปวงและสมาชิกในครอบครัวของพวกเขา
- อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิของบุคคลผู้ไร้ความสามารถ
- อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อการคุ้มครองบุคคลทั้งปวงจากการหายตัวเพราะถูกบังคับ

• อนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ หมายเลข ๑๖๙
ตั้งนั้นการดำเนินงานตามข้อบัญญัติในปญญาสาปราชชาตาว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง จึงเป็นการดำเนินงานตามพันธกรณีของรัฐที่ได้ลงนามหรือให้สัตยาบรรณต่อกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลอยู่แล้ว ข้อโต้เถียงที่ว่า UNDRIP เป็นเพียงคำประกาศแสดงเจตนารมณ์เท่านั้นไม่มีนัยในทางกฎหมายใด ๆ สำหรับรัฐเหล่านั้น จึงถือเป็นความเข้าใจที่ผิดในทางกฎหมาย เพราะหน้าที่ของรัฐในการให้ความเคารพ คุ้มครอง และเติมเต็มสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง มิได้เกิดขึ้นบนพื้นฐานของพันธกรณีของรัฐที่ต้องปฏิบัติตาม UNDRIP เท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติภายใต้เครื่องมือสิทธิมนุษยชนอื่นๆ อยู่แล้ว

ตัวอย่าง เช่น ในประเด็นเกี่ยวกับการอพยพโยกย้าย และสิทธิการเป็นพลเมืองในประเทศนั้น (ดูตัวอย่างในตาราง)



ประเด็นการถูกย้ายออกและการอพยพย้ายถิ่น

กฎหมายสิทธิมนุษยชน	เนื้อหา
UNDRIP	<p>ม. ๑๐: ชนเผ่าพื้นเมืองจักต้องไม่ถูกบังคับให้ออกจากที่ดินหรือเขตแดนของตน จักไม่มีการอพยพย้ายถิ่นโดยปราศจากฉันทามติโดยอิสระ ล่วงหน้าและได้รับการบอกแจ้งของชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง และหลังจากข้อตกลงการชดเชยที่ยุติธรรมและเป็นธรรม และหากเป็นไปได้ ด้วยทางเลือกในการกลับคืนถิ่น</p> <p>ม. ๘(๒): รัฐจักต้องจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิผลสำหรับคุ้มครอง (...) ข): การกระทำใด ๆ ที่มุ่งเป้าหรือให้เกิดผลพวกรากพวกเขาออกจากที่ดินของตน</p>
ICCPR	<p>ม. ๑(๒): ๒.(...) จักไม่มีกรณีที่ชาวบ้านอาจถูกพรากจากวิถีการยังชีพของตนได้เลย</p>
ICESCR	<p>ม. ๑(๒): (...) จักไม่มีกรณีที่ชาวบ้านอาจถูกพรากจากวิถีการยังชีพของตนได้เลย</p>



ประเด็นความเป็นพลเมือง

กฎหมายสิทธิมนุษยชน	เนื้อหา
UNDRIP	<p>ม. ๖: ปังเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองทุกคนมีสิทธิได้สัญชาติ</p> <p>ม. ๓๓(๑): บุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง [มีสิทธิ] ได้รับสัญชาติในรัฐที่พวกเขาอาศัยอยู่</p>
ICCPR	<p>ม. ๒๔(๒): เด็กทุกคนจักต้องได้รับการจดทะเบียนเกิดทันทีและจักต้องมีชื่อ ๓): เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับสัญชาติ</p> <p>ม. ๑๖: คนทุกคนจักต้องมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับในทุกที่ในฐานะบุคคลต่อหน้ากฎหมาย</p>
ICERD	<p>ม. ๑(๓): ไม่มีส่วนใดในอนุสัญญานี้ที่อาจตีความว่ามีผลในทางใดก็ตามต่อบทบัญญัติทางกฎหมายแห่งรัฐภาคีเกี่ยวกับสัญชาติ ความเป็นพลเมืองหรือการโอนสัญชาติก็ต่อเมื่อบทบัญญัติดังกล่าวมิได้เลือกปฏิบัติต่อประชาชนชาติหนึ่งใด</p>
CEDAW	<p>ม. ๙.๑: รัฐภาคีจักต้องให้สิทธิความเสมอภาคกับบุรุษแก่สตรีเพื่อให้ได้มา เปลี่ยนแปลงหรือคงไว้ซึ่งสัญชาติ รัฐภาคีจักต้องให้แน่ใจโดยเฉพาะว่าทั้งการแต่งงานกับชาวต่างชาติหรือการเปลี่ยนสัญชาติโดยสามีในระหว่างแต่งงานจักต้องไม่เปลี่ยนสัญชาติของภรรยาไปโดยอัตโนมัติ ทำให้เธอเป็นคนไร้รัฐหรือบังคับเธอให้ถือสัญชาติตามสามี ๒.: รัฐภาคีจักต้องให้สิทธิเสมอภาคกับบุรุษแก่สตรีเกี่ยวกับสัญชาติของบุตร</p>



CRC	<p>ม. ๗.๑: เด็ก ๆ จักต้องได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิดและจักต้องมีสิทธินับแต่แรกเกิดที่จะมีชื่อ สิทธิที่จะมีสัญชาติและหากเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการดูแลเอาใจใส่จากบิดามารดาของเขาหรือเธอ ๒. รัฐบาลจักต้องทำให้แน่ใจในการดำเนินการของสิทธิเหล่านี้ ตามกฎหมายแห่งชาติและพันธกรณีของตนภายใต้เครื่องมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยเฉพาะเมื่อเด็กกลายเป็นผู้ไร้รัฐ</p>
-----	--



“ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะได้รับความพึงพอใจอย่างเต็มที่
ในสิทธิมนุษยชนทั้งปวง และเสรีภาพขั้นพื้นฐานในฐานะส่วนรวมและ
ปัจเจกบุคคล ตามที่ได้รับการรับรองไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ ปกัญญา
สากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ”

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง มาตรา 1

“สิทธิต่างๆ ที่ได้รับการยอมรับในปฏิญญานี้ ถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำ
สำหรับการอยู่รอด ความมีศักดิ์ศรีและความเป็นอยู่ที่ดีของชนเผ่า
พื้นเมืองทั่วโลก”

ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง มาตรา 43

